

Certificaat Ondernemerschap
Examen Financiën
10 januari 2011

Uitwerkingen 'Freelance'

Vraag 1

- a. Bereken de omzet per fte, voor zowel 2009 als voor 2010. (6 punten)

Personele bezetting	2010	2009
vennoten Geraldine en Charlie	1,6	1,6
inhuurkrachten	0,8	0,6
totaal	2,4	2,2
Omzet	€ 254.310,-	€ 247.075,-
Omzet per fte	€ 105.963,-	€ 112.307,-

- b. Geef uw mening over de omzet per fte. (4 punten)

Branche-informatie		
Omzet per fte	€ 95.000,-	€ 103.000,-

De omzet per fte is in beide jaren hoger dan het branchegemiddelde. De omzet per fte is wel gedaald, maar blijft wel in de pas lopen met het branchegemiddelde.

- c. Charlie en Geraldine overwegen in 2011 extra personeel aan te trekken. Wat vindt u van het idee? (4 punten)

De omzet per fte is wel iets hoger dan het branchegemiddeld, maar dat rechtvaardigt nog geen extra personeel. De financiële situatie laat geen ruimte toe voor extra lasten. De reden van de overweging kan zijn dat Geraldine en Charlie door het aantreden van Jef veel nieuwe kansen zien, die tot omzet- en winststijging zullen leiden. Bij een hogere omzet liggen hogere personeelslasten voor de hand. Dat beiden veel vertrouwen hebben in het toetreden van Jef blijkt wel: de nieuwe winstverdeling is een stevige aderlating voor de oude vennoten. Geraldine en Charlie verwachten blijkbaar met het geringere winstdeel toch voldoende inkomen te kunnen genereren.

Ter beoordeling van de corrector

Vraag 2

- a. Bereken voor zowel 2009 als 2010 de brutowinstmarge (%). (2 x 2 punten)

	2010	2009
Omzet	€ 254.310,-	€ 247.075,-
Brutowinst	€ 219.282,-	€ 218.500,-
Brutowinstmarge	86%	88%

- b. Beoordeel de brutowinstmarge van Freelance en geef een mogelijke verklaring voor de afwijking. (1 + 3 punten)

De brutowinstmarge is erg hoog ten opzichte van het gemiddelde in de branche. Blijkbaar is Freelance geen bedrijf met het 'standaardaanbod' van de branche. Een oorzaak van het verschil kan bijvoorbeeld zijn dat Freelance meer dienstverlener is dan verkoper. Daardoor zullen de inkoopkosten lager zijn dan bij andere bedrijven in de branche.

Een antwoord dat de oorzaak zoekt in de 'overige kosten': geen punten

Vraag 3

- a. Bereken de krediettermijn debiteuren in dagen voor 2010. (6 punten)

Gemiddeld debiteurensaldo 2010: $(8.706 + 16.974) / 2 = € 12.840,-$

Omzet 2010 incl ob: $1,19 \times (231.910 + 22.400) = € 302.629,-$

Omzet 2010 op rekening incl ob: $302.269 \times 0,9 = € 272.366,-$

Debiteurentermijn: $12.840 / 272.366 \times 365 \text{ dagen} = 17 \text{ dagen}$

- b. Geef een mening over de hoogte van deze krediettermijn. (2 punten)

De termijn valt iets buiten de norm in de branche en is dus redelijk te noemen.

Een antwoord waarbij gewezen wordt op een gebruikelijke krediettermijn van 30 dagen ook goed rekenen.

- c. Noem drie acties om de debiteurentermijn te verlagen (3x 2 punten)

Korting verlenen bij betaling binnen een aantal dagen.

Inschakelen van een factormaatschappij.

Eerder actie ondernemen bij overschrijding van de betaaltermijn.

Selectiever beleid bij het verlenen van betaling op rekening.

Vraag 4

Op de balans is een verslechtering opgetreden gelet op de 'gouden balansregel'.

- a. Wat houdt de 'gouden balansregel' in? (4 punten)

Vuistregel die stelt dat de vaste activa en het vaste gedeelte van de vlottende activa moeten worden gefinancierd met eigen en/of vreemd vermogen op lange termijn (Heezen, blz.131).

- b. Laat met een berekening zien dat er in de loop van 2010 een verschuiving heeft plaatsgevonden op de wijze waarop de vaste activa zijn gefinancierd en geef uw mening hierover. (4 + 2 punten)

31-12-2009: vaste activa € 289.274,-; EV + VVlt = € 272.052,-. 94% van de activa is gefinancierd met EV en VVlt.

31-12-2010: vaste activa € 257.054,-; EV + VVlt = € 216.296,-. 84% van de activa is gefinancierd met EV en VVlt.

Er zijn dus meer vaste activa gefinancierd met kort vermogen. Dat is ongunstig (duurder).

- c. Bereken het netto werkkapitaal per 31 december 2009 en per 31 december 2010 en geef uw oordeel over de ontwikkeling. (3x 2 punten)

2009: € 22.680 – € 39.902 = -€ 17.222,-

2010: € 27.156 – € 67.914 = -€ 40.758,-

Het netto werkkapitaal is sterk negatiever geworden. Er dreigen liquiditeitsproblemen: de schulden met een korte looptijd kunnen niet voldaan worden.

- d. Hoe beoordeelt u de ontwikkeling van de financiële situatie van Freelance gelet op de mutaties in het eigen vermogen en de wijziging in de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen op 31-12-2009 ten opzichte van 31-12-2010? (een berekening is niet vereist) (4 punten)

Het EV is sterk verslechterd (van € 9.493,- negatief naar € 61.686,- negatief).

Dit geldt ook voor de verhouding EV/VV (vergroting negatief EV en een geringe toename van VV).

De solvabiliteit van Freelance is zorgelijk. Het is de vraag of faillissement kan worden voorkomen.

Vraag 5

- a. Bereken de privé-opnamen van zowel Geraldine als Charlie in 2010. (2x 2 punten)

	Geraldine	Charlie
Kapitaal 1/1 2010	- € 6.985,-	- € 2.508,-
Winstverdeling 2010	<u>€ 14.566,-</u>	<u>€ 14.566,-</u>
	€ 7.581,-	€ 12.058,-
Kapitaal 31/12/2010	- € 16.657,-	- € 45.029,-
Privé-opname	€ 24.238,-	€ 57.087,-

- b. Geef aan de hand van het kasstroomoverzicht aan welke middelen zijn vrijgekomen om de privé-opnamen mogelijk te maken. (3 punten)

Door de kasstroom op winstbasis (waarbij de voor afschrijving/investering vrijgekomen middelen zijn aangewend voor de privé-opnamen) en door uitputting van liquide middelen (bankkrediet).

Ter beoordeling van de corrector

Ter verbetering van de financiële structuur brengt de nieuwe vennoot Jef op 1 januari 2011 eigen vermogen in in de vorm van liquide middelen, waardoor de solvabiliteitsratio op 25% komt (zie kengetallen). De hoogte van dit kengetal wordt door de vennoten voorlopig als een gezonde basis voor voortbestaan gezien.

- c. Bereken de vereiste hoogte van de financiële inbreng door Jef waardoor deze target gerealiseerd wordt. (3 punten)

Solvabiliteitsratio: $EV / TV \times 100\%$ (zie kengetallen) = 25%. De verhouding EV:VV is dan 1:3.

VV op 01-01-2011: € 345.896,-

Het EV dient dan te zijn $1/3 \times 345.896,- = € 115.299,-$.

Bijdrage vennoot Jef: € 115.299,- + € 61.686,- = € 176.985,-

Jef verwacht dat door zijn financiële injectie de winst in het komend seizoen zal verdubbelen ten opzichte van 2010. Hij vraagt 40% van de toekomstige winst.

- d. Bereken het rendement op het geïnvesteerd vermogen van Jef en geef uw mening over dit rendement. (Rentepercentages bij banken: gemiddeld 6%). (4 punten)

Bij een verdubbeling van de winst is zijn winstuitkering 40% van $(2 \times \text{€ } 29.132,-) = \text{€ } 23.305,60$. $\text{€ } 23.305,60 / 176.985,- \times 100\% = 13,17\%$. Afgerond 13% rendement op risicodragend vermogen.

Gelet op dit percentage betekent het een redelijk rendement op het geïnvesteerd vermogen. Dit soort leningen mogen gerust 15% rendementseis hebben.

Een vriend van Jef spreekt hem aan over zijn toetreden als vennoot in de vof. Hij adviseert Jef om gedegen advies in te winnen bij een deskundige alvorens toe te treden tot de vennootschap. Door de vof om te zetten in een andere ondernemingsvorm kan het risico voor Jef sterk beperkt worden.

- e. Noem twee ondernemingsvormen waarbinnen Jef zijn risico over het te investeren kapitaal kan beperken en geef hierbij aan hoe het risico beperkt wordt? (2 x 3 punten)

Oprichting van een commanditaire vennootschap of omzetting van de vof in een bv. Bij een cv kan Jef deelnemen als stille vennoot en is zijn aansprakelijkheid beperkt tot zijn inbreng. Bij omzetting in een bv is zijn risico als aandeelhouder in beginsel ook beperkt tot het ingebrachte kapitaal.

- f. Welke motieven kan Jef hebben om, ondanks adviezen om terughoudend te zijn, geld in Freelance te steken? Noem er twee. (2x 2 punten)

Er zou sprake kunnen zijn van een bijzondere vriendschap.

Jef kijkt met name naar rendement op het geïnvesteerd vermogen. De bank geeft amper 2% en hier verwacht Jef ruim 13% te maken.

Jef ziet dat als Charlie en Geraldine het beleid wijzigen de omzet en winst weer zullen aantrekken. Kijk naar 2009.

Vraag 6

Naast de financiële bijdrage van Jef willen Geraldine en Charlie ook bij de bank aankloppen voor extra krediet, in welke vorm dan ook. Wellicht geven zekerheden in de zaak en/of in privé nog financieringsruimte.

- a. Bereken de hoogte van de zekerheden in de zaak op basis van de balans per 31-12-2010. (10 punten)

	balans	perc.	zekerheid (indicatie)
Onroerend goed	136.500	60-80 %	95.550
Inventaris	27.191	40-50 %	12.250
Licenties	15.840	10 %	1.500
Servers	28.895	25 %	7.500
Vervoermiddelen	36.192	50 %	18.000
Debiteuren	16.974	60 %	10.000
Te ontvangen bedragen	863	60%	500
Liquide middelen	11.319	0 %	0
totaal			145.300

*Een indicatieve berekening; marge ter beoordeling van de corrector
Elke fout -2 punten*

- b. Bereken de hoogte van de totale door de bank verstrekte kredietfaciliteiten per 31 december 2010. (2 punten)

Hypothecaire lening	135.000
Banklening	125.000
Rekening-courantkrediet	40.000
Totaal	300.000

Het rekening-courantkrediet dient gelimiteerd te zijn tot € 40.000,- (-2 punten)

- c. Motiveer of op basis van de uitkomsten van vraag 6a en 6b of er nog onderhandelingsruimte is met de bank. (4 punten)

De waarde van de zekerheden staan in geen verhouding met de som van de verschillende bankschulden. Er is geen enkele onderhandelingsruimte.

- d. Beargumenteer of de privé-bezittingen van Geraldine en Charlie nog ruimte geven voor bankkrediet. (4 punten)

Aangezien de zekerheden in de zaak ontoereikend zijn, heeft de bank ongetwijfeld ook de privé-bezittingen als zekerheid opgeëist. Met de overwaarde op het appartement (zekerheid: 80% van 120.000) en de waarde van de overige bezittingen (zekerheid: 60% van 50.000) lijkt het erop dat destijds alle bezittingen als zekerheid door de bank zijn opgeëist. De waarde van de kunstartikelen is zeer beperkt en zal geen extra kredietruimte opleveren.
Ter beoordeling van de corrector